

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KAA/beTechPrek-AJ/23
Názov predmetu	nástroje a technológie na podporu prekladu
Rozsah	1P + 2S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. PhDr. Katarína Welnitzová, PhD. (prednášajúci), doc. PhDr. Katarína Welnitzová, PhD. (hodnotiaci), Mgr. Jakub Absolon, PhD. (hodnotiaci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na seminároch a povinnú účasť na prednáškach a odovzdávanie zadaných úloh. Študent môže mať absenciu maximálne dvakrát počas semestra, v opačnom prípade sa nemôže zúčastniť záverečného hodnotenia. Záverečné hodnotenie získa študent zo záverečného testu z teoretickej časti a za preukázanie vedomostí na praktickom zadaní (obe prezenčne) podľa nasledujúcej stupnice: 100 – 92 % – A, 91 – 83 % – B, 82 – 74 % – C, 73 – 65 % – D, 64 – 56 % – E, 55 – 0 % – FX.

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na seminároch a povinnú účasť na prednáškach a odovzdávanie zadaných úloh. Študent môže mať absenciu maximálne dvakrát počas semestra, v opačnom prípade sa nemôže zúčastniť záverečného hodnotenia.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie získa študent zo záverečného testu z teoretickej časti a za preukázanie vedomostí na praktickom zadaní podľa nasledujúcej stupnice: 100 – 92 % – A, 91 – 83 % – B, 82 – 74 % – C, 73 – 65 % – D, 64 – 56 % – E, 55 – 0 % – FX.

Výsledky vzdelávania

Po absolvovaní predmetu Nástroje a technológie na podporu prekladu si študent osvojí základné vedomosti a zručnosti pri práci s počítačom, ktorý predstavuje prostriedok na spracovania textov a podporný prostriedok na prekladovú činnosť s cieľom zefektívniť prácu prekladateľa. Osvojí si prácu s elektronickými slovníkmi, on-line prekladačmi textu a databázami paralelných textov. Získa vedomosti o nástrojoch CAT (computer-assisted translation) a získa zručnosť pri zakladaní účtu na Memsources, prekladateľskej pamäť (TM), zakladaní terminologickej databázy (TB), práci s webeditorom a vytvorení /finalizácii projektu. Študent ďalej získa vedomosti o automatizovanej kontrole kvality (QA) a predstaví sa mu post-editácia a pre-editácia ako pomôcka na predpreloženie textov. V rámci „mäkkých kompetencií“ študent získa všeobecné znalosti a rozhľad, schopnosť využívať odborné znalosti v praxi, znalosť

podmienok, kedy môže použiť znalosti v praxi, schopnosť identifikovať a riešiť záťažové situácie v praxi a schopnosť tvorivého a pružného myslenia a konania a v neposlednom rade schopnosť tvorivého a pružného myslenia a konania, bez ktorej sa pri práci s CAT nástrojmi nezaobíde.

Stručná osnova predmetu

Prednášky:

1. História nástrojov CAT a strojového prekladu (MT). Prehľad súčasného stavu.
2. Predstavenie Memsource (Phrase) a jeho nastavenia.
3. Práca s editorom v Memsource (Phrase).
4. Nastavenia QA v Memsource (Phrase).
5. Predstavenie SDL Trados. Základné rozdiely medzi Memsource a Trados.
6. Preklad „as a single document“.
7. Tvorba projektov.
8. Práca s projektovými balíčkami.
9. Automatizovaná kontrola kvality QA v Trados.
10. Základný systém fungovania CAT, vysvetlenie pojmov TM, TB, MT.
11. Využitie strojového prekladu v CAT aplikáciách. Strojový preklad ako pomôcka na kompletné predpreloženie textov.
12. Kvalita a revízia strojového prekladu. Pre-editácia a post-editácia strojového prekladu.

Semináre:

1. Úvod do problematiky prekladu v praxi.
2. Humánny vs strojový preklad v praxi.
3. Nástroje na podporu prekladu v praxi.
4. Predstavenie Memsource (Phrase) ako jedného z využívaných CAT nástrojov.
5. Založenie vlastného účtu v Memsource (Phrase).
6. Zakladanie projektu v Memsource (Phrase).
7. Práca s editorom prekladu na desktope a cloudovom úložisku.
8. Práca s prekladateľskou pamäťou a terminologickou databázou.
9. Nastavenie QA (kontrola kvality).
10. Spôsoby kontroly prekladu.
11. Preklad s podporou strojového prekladu a post-editácia strojového prekladu.
12. Záverečné testovanie.

Sylabus predmetu

Prednášky:

1. História nástrojov CAT a strojového prekladu (MT). Prehľad súčasného stavu.
2. Predstavenie Memsource (Phrase) a jeho nastavenia.
3. Práca s editorom v Memsource (Phrase).
4. Nastavenia QA v Memsource (Phrase).
5. Predstavenie SDL Trados. Základné rozdiely medzi Memsource a Trados.
6. Preklad „as a single document“.
7. Tvorba projektov.
8. Práca s projektovými balíčkami.
9. Automatizovaná kontrola kvality QA v Trados.
10. Základný systém fungovania CAT, vysvetlenie pojmov TM, TB, MT.
11. Využitie strojového prekladu v CAT aplikáciách. Strojový preklad ako pomôcka na kompletné predpreloženie textov.
12. Kvalita a revízia strojového prekladu. Pre-editácia a post-editácia strojového prekladu.

Semináre:

1. Úvod do problematiky prekladu v praxi.
2. Humánny vs strojový preklad v praxi.
3. Nástroje na podporu prekladu v praxi.
4. Predstavenie Memsource (Phrase) ako jedného z využívaných CAT nástrojov.
5. Založenie vlastného účtu v Memsource (Phrase).
6. Zakladanie projektu v Memsource (Phrase).
7. Práca s editorom prekladu na desktope a cloudovom úložisku.
8. Práca s prekladateľskou pamäťou a terminologickou databázou.
9. Nastavenie QA (kontrola kvality).
10. Spôsoby kontroly prekladu.
11. Preklad s podporou strojového prekladu a post-editácia strojového prekladu.
12. Záverečné testovanie.

Odporúčaná literatúra

WELNITZOVÁ, K. 2023. Chybovosť strojového prekladu. Praha: Verbum. ISBN 978-80-88507-06-2

ABSOLON, J., MUNKOVÁ, D., WELNITZOVÁ, K. 2018. Machine Translation: Translation of the Future? Machine Translation in the Context of the Slovak Language. 1. ed. Praha: Verbum. 2018. ISBN 978-80-87800-45-4.

MUNKOVÁ, D. 2013. Prístupy k strojovému prekladu : modely, metódy a problémy strojového prekladu. Nitra: UKF. 2013. ISBN 978-80-558-0450-7

MAČURA, M. 2007. Počítačom podporovaný preklad. Nitra: FF UKF, 2007, ISBN 978-80-8094-309-7

QUAH, C. K. 2006. Translation and Technology. New York: Palgrave Mac Millan. 2006. ISBN 1-4039-1832-5

Internetové zdroje:

<https://phrase.com/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 36 hodín
samoštúdium: 74 hodín iné: domáce zadania: 40 hodín jazyk výučby: slovenský, anglický